

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA

Ústav romanistiky

Bakalářská práce

**ČINNOST VĚDECKÉ A UNIVERZITNÍ SEKCE (le Pôle scientifique
et universitaire) FRANCOUZSKÉHO INSTITUTU V PRAZE**

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Drsková, Ph. D.

Autor práce: Kateřina Platilová

Studijní obor: Francouzský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod

Ročník: 3.

2013

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 13. května 2013

vlastnoruční podpis studentky

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych touto cestou poděkovala své vedoucí Mgr. Kateřina Drskové, Ph.D., za její ochotu a cenné rady při zpracovávání této bakalářské práce.

Dále bych také chtěla poděkovat pracovníkům Vědecké a univerzitní sekce Francouzského institutu v Praze, atašé pro vědu a vysoké školy, panu Rachidu Makhloufimu, zástupci atašé, panu Jonathanovi Banigu a především odpovědné pracovníci Campus France v České republice, slečně Barbaře Silhan, bez kterých by tato práce vůbec nemohla vzniknout.

ANOTACE

Cílem této bakalářské práce je podání uceleného obrazu o fungování a činnosti Vědecké a univerzitní sekce Francouzského institutu v Praze. První část stručně představuje historii a poslání celého Francouzského institutu. Další části jsou pak věnovány samotné Vědecké a univerzitní sekci. Po krátkém úvodu o vývoji česko-francouzských univerzitních a vědeckých vztahů jsou představeny hlavní cíle a nástroje sekce. Hlavní část bakalářské práce je zaměřena na její konkrétní aktivity a také na to, jak jsou propagovány. Závěrečná část pak nastiňuje dopad těchto aktivit na společnost a zároveň její vývoj a budoucnost.

ANNOTATION

The objectif of this bachelor's thesis is to give a compact picture of the functioning and activities of the Department of science and university studies of French Institute in Prague. The first part briefly introduces the history and missions of French Institute. The other parts are devoted to the Department of science and university studies. After a brief introduction of the development of czech-french university and scientific relations the main aims and tools are introduced. The main part of the bachelor's thesis focuses on the specific activities and on the way of promotion. The final part outlines the impact of these activities on the company and its development and future.

Obsah

1. ÚVOD.....	7
2. SEZNÁMENÍ S FRANCOUZSKÝM INSTITUTEM JAKO CELKEM	9
2.1. Historie	9
2.2. Poslání Francouzského institutu	10
3. VĚDECKÁ A UNIVERZITNÍ SEKCE.....	11
3.1. Vývoj a současnost česko-francouzských vztahů a spolupráce v oblasti univerzitní a vědecké	11
3.2. Obecné cíle a nástroje sekce.....	12
3.3. Hlavní aktivity Vědecké a univerzitní sekce	13
3.4. Konkrétní aktivity vědecké spolupráce	14
3.4.1. PHC Barrande	14
3.4.2. Vědecké ceny	16
3.5. Konkrétní aktivity univerzitní spolupráce	20
3.5.1. Frankofonní univerzitní obory.....	20
3.5.2. Společné francouzsko-české magisterské programy	22
3.5.3. Campus France	24
3.6. Propagace aktivit Vědecké a univerzitní sekce	25
3.6.1. Elektronický bulletin.....	26
3.6.2. Propagace univerzitní spolupráce.....	27
3.6.3. Propagace aktivit sekce směrem k širší veřejnosti.....	28
3.7. Dopad aktivit sekce na českou veřejnost	31
3.8. Vývoj a směřování Vědecké a univerzitní sekce do budoucna	34
4. ZÁVĚR	36
RÉSUMÉ.....	38
POUŽITÉ ZDROJE	41

1. ÚVOD

Francie a Česká republika udržovaly poměrně úzké vztahy již od středověku, a to jak na úrovni politické a ekonomické, tak i na úrovni kulturní a později i po stránce poskytování vzdělání. Naplno se však veškerá tato spolupráce utužila až v 19. století. Tehdy se český národ, coby součást Rakouska-Uherska snažil o co největší autonomii a prvními známkami odporu byly snahy o kulturní, ale také o intelektuální emancipaci. V tento moment se pomalu, ale jistě, začal vytvářet jakýsi pomyslný most mezi Prahou a Paříží, který zároveň začal postupně pokládat i první základy pozdější mnohaleté česko-francouzské univerzitní a vědecké spolupráce.

V současné době v České republice existuje několik institucí, které se snaží o propagaci nejen francouzského jazyka, ale i kultury a mentality této země. Pokud bychom se ale chtěli zajímat o propagaci v oblasti jak středoškolského, tak univerzitního vzdělání a vědy, pojem "několik" se nám změní na "jeden", a ten představuje Vědecká a univerzitní sekce Francouzského institutu v Praze. Právě ona je jakýmsi prostředníkem mezi českou a francouzskou stranou, a to v oblasti uskutečňování a podpory vzájemných výměn studentů, či realizování společných projektů v oblasti výzkumu.

Sama jsem studijní pobyt ve Francii absolvovala, jelikož se ale jednalo o pobyt v rámci programu Erasmus, čili o pobyt v rámci programu zastřešovaného Evropskou unií, donedávna jsem neměla tušení, co všechno spadá do náplně Vědecké a univerzitní sekce, kolik různých aktivit provozuje a jaké si vytyčuje cíle, které se následně snaží plnit. Ať už se jedná o podporu a neustálé rozvíjení frankofonních univerzitních oborů v České republice, profesionální vědeckou spolupráci, ale také o přibližování celé této domény prostší cestou veřejnosti, a to prostřednictvím různých debat, výstav či festivalů.

Shánění zdrojů a materiálů k práci bylo poměrně složité, jelikož neexistuje žádná publikace, ať už tištěná či internetová, která by sekci a její jednotlivé aktivity komplexně představila a popsala. Jedná se spíše o různé poznámky pracovníků institutu, dále pak jakýsi všeobecný přehled struktury sekce určené hlavně pro veřejnost a v neposlední řadě také o zprávy, které popisují již proběhlé události organizované sekci. Právě tato "neúplnost" ze strany zdrojů a materiálů a tedy i poměrně nízké zastoupení

sekce v povědomí veřejnosti mne inspirovaly k vypracování této bakalářské práce, jejímž cílem je podat co možná nejucelenější obraz této sekce, tedy poskytnout přehled jednotlivých aktivit oddělení, jejich cíle, propagaci a také komu jsou tyto aktivity určeny. V práci se také zaměřím na nastínění vývoje sekce a jejího budoucího směřování. Závěrem bych pak ráda shrnula a zhodnotila přínos oddělení pro studentskou a odbornou veřejnost.

2. SEZNÁMENÍ S FRANCOUZSKÝM INSTITUTEM JAKO CELKEM

Ačkoliv je tato bakalářská práce věnována jen jedné ze součástí Francouzského institutu, Vědecké a univerzitní sekci, pojdme se pro začátek seznámit s institutem samotným a nastiňme si i jeho poměrně bohatou historii. Právě s historií, která je téměř stoletá, hraje institut významnou roli nejen v hlavním městě, ale i po celé zemi. Toto multidisciplinární centrum, jak lze Francouzský institut zcela jistě označit, má mnoho různých podob a cílů; jedná se nejen o vyučování francouzského jazyka, ale hlavně o celkové přiblížení francouzské kultury veřejnosti, o hostění zajímavých a nevšedních projektů, anebo také o iniciativu stále nových setkání mezi českými a francouzskými odborníky, ať už se jedná o doménu literární, vědeckou či univerzitní. Než se tedy budeme podrobněji zabývat jen jednou z jeho čtyř hlavních sekcí, krátce si nastiňme vznik a dosavadní „život“ této důležité vzdělávací instituce.

2.1. Historie

Zásadním jménem, které je spjato se založením Francouzského institutu, je jméno francouzského historika, znalce českých dějin a zakladatele Institutu slovanských studií v Paříži, Ernesta Denise. Ten v roce 1920, tedy v období první republiky, zakládá první Francouzský institut v Praze (též často označovaný jako Denisův), který navazuje na tradici Francouzské aliance, která v Praze existuje již od roku 1886.

Od roku svého založení až do roku 1938 zažíval Francouzský institut doslova vrcholné období. Stala se z něj univerzita s literární, právní a také vědeckou sekci. Tato miniaturní univerzita si za své sídlo vybrala Štěpánskou ulici 35, na Praze 1. O tom, že Francouzský institut v meziválečném období vzkvétal, svědčí fakt, že okolo roku 1934 ho navštěvovalo 500 studentů. Vysokou návštěvností přispívaly také bezplatné kurzy francouzštiny, které se konaly každý večer a mnohdy je navštívilo až 1000 posluchačů. K lesku a kráse celého Francouzského institutu se řadila také knihovna, ve které už v tomto období bylo okolo 10 000 svazků.

S rokem 1938, Mnichovskou dohodou a následně druhou světovou válkou, přichází pro institut tzv. „temné roky“¹ a tedy i konec dosavadní velmi intenzivní činnosti. I po válce počty studentů neustále klesají a v roce 1949 dokonce přijde udání, které označí institut za špionážní centrum. Ten tedy o 2 roky později své brány zavírá a ty se za čtyři desítky let otevřou jen málokdy. V roce 1967 je veřejnosti zpřístupněna francouzská čítárna a od roku 1979 jsou pak nabízeny kurzy francouzštiny pro dospělé.

Vše se ale samozřejmě změnilo s příchodem Sametové revoluce. Již nebyly nabízeny jen kurzy pro dospělé, ale nabídka byla čím dál více pestřejší a od roku 1990 se institut rozběhl doslova naplno. 9. prosince 1993 pak Václav Havel a tehdejší francouzský prezident François Mitterand slavnostně otevírají jeho nové prostory, adresa však zůstala stejná, a to až dodnes: Štěpánská 35.

2.2. Poslání Francouzského institutu

Jak již bylo zmíněno, Francouzský institut v Praze nenabízí jen kurzy francouzského jazyka, ale má mnoho jiných dalších podob a aktivit, na které se zaměřuje. Celá jeho činnost se soustřeďuje do čtyř hlavních odvětví neboli sekcí: Vědecká a univerzitní sekce, Jazyková a vzdělávací sekce, Literární sekce a sekce Audiovizuální.

První ze zmíněných, která je předmětem této práce, má za úkol, kromě mnoha jiného, posilovat účast Francie na vzdělávání českých studentů. Druhá sekce, Jazyková a vzdělávací, se orientuje na šíření francouzského jazyka v české společnosti. Literární sekce podporuje francouzskou vydavatelskou činnost v České republice s cílem propagovat krásnou literaturu a díla z oblasti společenských věd. Poslední ze zmíněných sekcí je sekce Audiovizuální. Ta přispívá k propagaci francouzské audiovizuální tvorby, a to v oblasti filmu, televize, rozhlasu a žurnalistiky.

¹*Historie* [online].[cit. 2013-03-27]. Dostupný na World Wide Web:<<http://www.ifp.cz/Histoire>>

3. VĚDECKÁ A UNIVERZITNÍ SEKCE

3.1. Vývoj a současnost česko-francouzských vztahů a spolupráce v oblasti univerzitní a vědecké

Historie univerzitní a vědecké spolupráce mezi Francií a Českou republikou je poměrně mladá, jelikož k jejímu utužení a silnějšímu rozvoji došlo až v porevoluční době, tedy po roce 1989 a dále pak hlavně začátkem devadesátých let. Pokud bychom se vydali hlouběji do minulosti, i zde přeci jenom nalezneme první zárodky této spolupráce a vzájemných "sympatií". Už Tomáš G. Masaryk a Edvard Beneš jezdili do Francie velmi často a právě Edvard Beneš se později zapsal na pařížskou Sorbonnu. Dále pak francouzský historik Ernest Denis (již zmíněn v historii institutu) založil na této univerzitě časopis "La nation Tchèque", tedy Český národ.

Jak již bylo zmíněno, k vzájemnému utužení a poměrně silnému rozvoji univerzitní a vědecké spolupráce mezi těmito dvěma zeměmi došlo až po listopadu 89. Nejen, že byl znovu otevřen Francouzský institut a Francouzská aliance v Brně, ale zakládaly se i další důležité instituce, jako např. Francouzský ústav pro výzkum ve společenských vědách (CEFRES) či francouzská lycea. Francouzská ambasáda také poskytovala českým studentům řadu stipendií.

Co se týče současnosti a oblasti univerzitní spolupráce, mezi roky 2000 a 2010 Francie zaznamenala dvojnásobek počtu českých studentů na francouzských vysokých školách a univerzitách a stala se tak třetí cílovou zemí v Evropě (po Německu a Velké Británii) a čtvrtou na světě, do které čeští studenti míří. Ale i oblast vědy a výzkumu nezůstala pozadu. Od roku 2000 až dodnes neustále narůstá i počet mladých pracovníků a vědců, kteří si pomocí diskuzí vyměňují své ideje a nápady a následně je uplatňují ve společných projektech.

3.2. Obecné cíle a nástroje sekce

Jak již bylo zmíněno, hlavním cílem a posláním Vědecké a univerzitní sekce je snaha o posilování účasti Francie na vzdělávání českých studentů, a to hlavně za pomoci studijních pobytů na francouzských vysokých školách či univerzitách či česko-francouzských studijních programů na univerzitách českých. Dalším důležitým cílem je pak rozvíjení výměny zkušeností ve vědecké a technologické oblasti.

Cílů a dalších posláních bychom našli zcela jistě daleko víc, nicméně samotná Vědecká a univerzitní sekce se v současné době soustřeďuje na hlavní čtyři priority, které si vytyčila:

- Podpora bilaterálních a multilaterálních výměn a spolupráce v oblasti technologie a vědy
- Sledování politik v oblasti výzkumu a vývoje a vědeckých a technologických aktualit
- Propagace vysokoškolského studia ve Francii a rozvoj česko-francouzských magisterských programů
- Podpora mobility studentů mezi Francií a Českou republikou²

K tomu, abych těchto cílů bylo dosaženo, užívá tyto nástroje:

- Šíření informací (elektronický bulletin vědeckých a technologických aktualit, souhrnné zprávy)
- Podpora při zakládání a realizaci výzkumných projektů (Program Vltava, Program Hubert Curien-Barrande, ECO-NET)
- Setkání a výměny mezi výzkumnými pracovníky (Program Vltava, Studentské vědecké ceny)
- Podpora studentské mobility a univerzitních studií (stipendia, program

²Vědecká a univerzitní spolupráce[online]. [cit. 2013-02-27]. Dostupný na World Wide

Web:<<http://www.ifp.cz/Vedecka-a-univerzitni-spoluprace>>

partnerských magisterských oborů, frankofonní studijní univerzitní obory).³

3.3. Hlavní aktivity Vědecké a univerzitní sekce

Obecné cíle sekce již zmíněny byly, nyní se budeme věnovat jejím aktivitám a projektům, na kterých pracuje. Samotná Vědecká a univerzitní sekce se ještě dále pomyslně dělí, a to právě na sekci vědeckou a univerzitní; každá z nich se potom soustřeďuje na své konkrétní aktivity.

Začněme s aktivitami vědecké sekce. Můžeme říci, že existují tři hlavní a dvě vedlejší nebo spíše dvě další podaktivity. Těmi třemi hlavními je program vědecké spolupráce PHC Barrande (Partenariat Hubert-Curien Barrande), dále pak aktivita Vědecký a technický pokrok, jejíž hlavní náplní je propagace a přibližování vědecké spolupráce veřejnosti, a to prostřednictvím informačního bulletinu o vědeckých a technologických aktualitách. Čtvrtá aktivita je pak dále udílení vědeckých cen mladým českým vědcům. Poslání dalších aktivit, jak již bylo řečeno, má spíše vedlejší význam. První z nich je opět propagace a přibližování vědy a technologie veřejnosti, nicméně méně odbornější a přístupnější cestou, např. expozicemi či různými výstavami, atd. Druhou a zároveň poslední aktivitou této sekce jsou poté různé debaty, při nichž si vědci, kteří spolu navzájem spolupracují, vyměňují své myšlenky a názory (tzv. "Confrontation d'idées").⁴

Poslání univerzitní sekce spočívá na dvou hlavních aktivitách: podpora a spolupráce frankofonních univerzitních oborů a společných francouzsko-českých magisterských programů. V prvním případě, tedy u frankofonních univerzitních oborů, se jedná o šest různých studijních univerzitních oborů, jejichž hlavním cílem je vzdělávání studentů jak v příslušném studijním oboru, tak i ve francouzském jazyce a francouzské kultuře. Obdobný cíl mají i společné francouzsko-české magisterské programy, kterých v

³ *Vědecká a univerzitní spolupráce*[online]. [cit. 2013-02-27]. Dostupný na World Wide Web:<<http://www.ifp.cz/Vedecka-a-univerzitni-spoluprace>>

⁴ Rozhovor s p. Rachidem Makhouloufem; 7. 2. 2013

současné době existuje pět. Další složkou, která pod univerzitní sekci spadá, jsou nabídky stipendií jak pro studenty, tak již učitele francouzského jazyka. Poslední důležitou součástí univerzitní sekce je "L'Espace Campus France République tchèque" (ECF), neboli Campus France, francouzská národní agentura pro propagaci francouzského vysokoškolského vzdělávání v zahraničí, jejíž úkolem je pomoci českým studentům, kteří chtějí začít či pokračovat ve studiích ve Francii.

Aktivity Vědecké a univerzitní sekce jsou určeny celé české veřejnosti, od obyvatel dětského věku až po ty ve věku důchodovém; primárně se však jedná o mladé lidi s odbornějším zaměřením, tedy studenty či mladé vědce. Právě těmto kategoriím jsou určeny již zmíněné frankofonní či společné francouzsko-české magisterské programy, kdy stráví část svého studia na domácí univerzitě a část studia na univerzitě v zahraničí. Další studenti, avšak studující již v doktorandském studiu, se mohou zúčastnit vědeckých soutěží, kde v případě úspěchu dostanou kromě finanční odměny i možnost zahraniční stáže. Širší veřejnosti poté sekce své aktivity přibližuje cestou neformálnější, a to hlavně pomocí výstav či tematicky zaměřených festivalů.

3.4. Konkrétní aktivity vědecké spolupráce

3.4.1. PHC Barrande

Vědecká spolupráce pod patronátem Vědecké a univerzitní sekce se primárně soustřeďuje okolo programu bilaterální spolupráce PHC Barrande, který spadá pod tzv. Partenariat Hubert-Curien franco-tchèque (francouzsko-české partnerství Hubert-Curien). Ve Francii jsou tato partnerství vytvářena a financována Ministerstvem zahraničních věcí (Ministère des Affaires étrangères-MAE) s podporou Ministerstva pro vysoké školství a vědu (Ministère de l'enseignement supérieur et de la recherche). Většina z těchto partnerství však byla svěřena pod vedení CampusFrance, jehož česká "verze" a konkrétně její činnost taktéž spadá do jedné z několika aktivit vědecké a univerzitní sekce. Hlavním cílem tohoto programu je společný projekt, na kterém

vzájemně spolupracují dva vědecké týmy, z nichž je jeden francouzský a druhý zahraniční.

Zaměříme se ale konkrétně na francouzsko-českou vědeckou spolupráci, PHC Barrande. Její název byl vytvořen spojením dvou jmen známých francouzských vědců. První z nich byl v roce 2005 zesnulý Curien-Hubert, nejen krystalograf, ale také ministr pro vědu a technologie. Druhá část názvu je odvozena od jména Joachima Barranda, taktéž francouzského krystalografa, ale také paleontologa. Celému názvu pak předchází P, tedy "partenariat" neboli "partnerství". Spolupráce byla vytvořena českým Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) ve spolupráci s Asociací inovačního podnikání České republiky (AIP ČR) a dále pak ve spolupráci s francouzským, již zmíněným, Ministerstvem zahraničních věcí a Ministerstvem pro vysoké školství a vědu.

Hlavním předmětem této spolupráce je neustálé rozvíjení a podpora vzájemných výměn myšlenek a nápadů mezi dvěma výzkumnými laboratořemi ze dvou zemí, a to nejen v oblasti vědy a technologií, ale i společenských věd.

Co se týče kritérií pro účast v projektu, účastnit se může laboratoř či výzkumný tým fungující při jakékoliv univerzitě či výzkumné organizaci. Ti, kteří výzkumný tým tvoří, jsou vždy mladí vědci, doktorandi či postdoktorandi, kteří jsou pečlivě vybíráni na základě kvality zamýšleného výzkumného projektu.

Projekty, které již byly financovány v rámci tohoto programu, po svém ukončení již nejsou oprávněny o účast znovu požádat.

Výběrová řízení pro účast v projektu jsou vypisována vždy jednou za rok. Poté se týmy obou zemí sejdou, buď v České republice, nebo ve Francii, a zhodnotí a prodiskutují jednotlivé návrhy.

Pokud bychom měli hovořit o způsobech financování, projekty jsou financovány vždy na celý rok, příp. na dva po sobě jdoucí roky. Celá tato podpora musí být vyčerpána v přesně uvedeném datu, čili v jednom kalendářním roce; tedy v období od 1. ledna do 31. prosince, a v žádném případě nemůže být převedena do roku následujícího. Z těchto finančních prostředků se hradí pouze náklady na veškerou mobilitu účastníků projektu, kteří se v rámci spolupráce pohybují mezi oběma zeměmi. Případné poskytnutí podpory i na druhý rok je podmíněno průběžnou či etapovou zprávou (tzv. rapport d'étape), která by měla obsahovat dosavadní výsledky, kterých tým při své práci dosáhl, stejně tak jako program, ale i finanční odhad svých aktivit pro rok následující. Posledním dokumentem je zpráva o stavu čerpání podpory (tzv. rapport de l'état de

consommation), která musí být optimální a také odpovídat předpisům programu PHC, tedy být využita na to, na co je určena, tzn. na mobilitu účastníků programu. Všechny tyto dokumenty po svém vyplnění musí být zaslány do konce prvního roku atašé pro vědeckou a univerzitní spolupráci na francouzské ambasádě v Praze (tzv. l'Attaché Coopération scientifique et universitaire de l'Ambassade de France à Prague).

Po ukončení výzkumného projektu je po obou týmech vyžadována závěrečná zpráva, která shrnuje veškeré výsledky, kterých bylo při práci dosaženo. Francouzský tým musí tuto zprávu povinně vyplnit do formuláře, který je ke stažení již v předtištěné verzi. V tomto formuláři nejen prezentují své výsledky, ale doplní i další potřebné údaje, např. zda je plánována nějaká další případná spolupráce s jinou zemí atd.

Za zmínku stojí také program Vltava, avšak nejedná se o program, který by byl pro vědeckou a univerzitní sekci zásadní. Jeho hlavním cílem bylo taktéž prohlubovat a rozvíjet spolupráci v oblasti vědy mezi vědci českými a francouzskými, nicméně tento program je již minulostí; byl ukončen koncem roku 2012.

3.4.2. Vědecké ceny

Další podstatnou a velice zajímavou aktivitou, která spadá do působnosti Vědecké a univerzitní sekce, je slavnostní předávání cen mladým českým vědcům. Pod myšlenkou a celým tímto nápadem je podepsán francouzský vědec Jean-Marie Lehn, nositel Nobelovy ceny za chemii z roku 1987, jehož přáním bylo podpořit a ocenit mladé české studenty, pracující při českých univerzitách na různorodých výzkumech v oblasti přírodních věd. Celá myšlenka se začala pomalu realizovat až po Sametové revoluci, tedy po roce 1989, kdy Jean-Marie Lehn sháněl a přesvědčoval společnosti hlavně coby sponzory, aby se na projektu také podílely. Nakonec za podpory Francouzského velvyslanectví a několika společností uspěl a od roku 1994 se projekt rozběhl naplno. Do roku 2010 se ceny předávaly jen ve třech vědních oblastech. Jednalo se o chemii, farmacii a lékařství. V roce 2011 byly vytvořeny dvě další kategorie: přínos v oblasti využití jaderné energie a za počítačové vědy.

Podmínky pro účast v soutěži mají všechny kategorie stejné. Účastnit se mohou všichni studenti univerzit, vysokých škol a ústavů Akademie věd ČR, avšak s

následujícími podmínkami: musí být občany České republiky, musí již být držiteli titulu Ing., Mgr., MUDr., MVDr., RNDr. nebo PharmDr. Dále musí být zapsáni do doktorského studia na univerzitě či vysoké škole, která se daného programu účastní. Nesmí zároveň provádět doktorandský výzkum u společnosti, která je "patronem" dané ceny. Poslední podmínkou pro účast je také publikace alespoň jednoho vědeckého článku v mezinárodním časopise.

Všichni zájemci se přihlásí u tzv. fakultního koordinátora, který znovu prověří, zda všichni splňují dané požadavky a zároveň vybere 2-3 nejlepší kandidáty, kteří následně zasílají požadovanou dokumentaci vědeckému oddělení Francouzského velvyslanectví. Dokumenty by měly být vyplněny nejlépe ve francouzštině, popř. v angličtině. Jedná se o životopis, seznam publikací soutěžícího a kopii již uveřejněného článku, dále pak doporučující dopis od vedoucího práce doktoranda, kde je představen soutěžící a jeho práce a v neposlední řadě se jedná hlavně o zprávu o velikosti max. pěti stran, kde jsou jednotlivě představeny a popsány všechny výzkumy uskutečněné soutěžícím v rámci jeho doktorátu.

V den "obhajoby", která se koná na univerzitách po celé České republice, představí každý ze soutěžících před porotou složenou z českých a francouzských odborníků svůj projekt, a to v anglickém nebo francouzském jazyce. Zde shrne výsledky a případné další perspektivy svého doktorandského projektu, případně odpoví na další doplňující otázky poroty. Po všech prezentacích jsou výsledky zapsány do protokolu a finalisté informováni.

Co se týká slavnostního ceremoniálu, většinou se koná v prostorách Buquoyského paláce v Praze, avšak v loňském roce, tedy v roce 2012 se konal i v Kongresovém paláci. V každém roce jsou za přítomnosti velvyslance Francie v České republice a Jeana-Marie Lehna udělovány ceny za první tři místa, a to ve finanční podobě, která je poskytnuta danou společností a v podobě měsíčního stipendia, které je naopak poskytnuto Francouzským velvyslanectvím. Absolutní výherce získává odměnu v hodnotě 50 tisíc korun a zároveň stipendium na jednoměsíční stáž do výzkumné laboratoře ve Francii. Druhý v pořadí získává to samé, avšak finanční odměna činí méně, a to 30 tisíc korun. Ten, kdo se umístí na třetím místě, nedostává stipendium, ale jen první část odměny, která je opět nižší a činí 20 tisíc korun.

Jak již bylo řečeno, ceny jsou předávány v pěti kategoriích. Všechny tyto ceny nesou název buď podle odborníka v daném oboru, nebo podle společnosti, která realizuje svou činnost v daném oboru, a jsou udíleny Francouzským velvyslanectvím v

České republice a příslušnou partnerskou společností.

První cenou, která je udělována, je cena Jeana-Marie Lehna za chemii, dříve pouze Cena za chemii. Tu udílejí společně Francouzské velvyslanectví a společnost Rhodia, s.r.o. Cena nese název po samotném tvůrci tohoto projektu, tedy Jeanu-Mariem Lehnovi. Doktorandi, kteří toto ocenění získávají, studují a pracují na svých projektech většinou při Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy, ale také Akademii Věd ČR.

Další cenou je Cena Sanofi za farmacii, v minulosti nazývána Cena za výzkum ve farmaceutických vědách. Cena, která je opět předávána jak Francouzským velvyslanectvím, tak společností Sanofi-aventis, jednou z největších farmaceutických společností a je udělována mladým českým lékařům v oblasti farmacie.

Třetí oblastí, ve které jsou ceny udělovány, je oblast lékařství. Mladým vědcům je zde udělována Cena Alberta Schweitzera, dříve Cena za lékařství. Ocenění nese název podle německého lékaře, teologa, misionáře, ale také nositele Nobelovy ceny za mír z roku 1952. Ceny jsou udíleny Francouzským velvyslanectvím ve spolupráci další farmaceutické firmy, tentokrát Pierre Fabre Médicament, s.r.o.

Ceny v těchto třech zmíněných kategoriích byly udíleny do roku 2010. V roce 2011 byly vytvořeny a přidány dvě nové kategorie, oblast jaderné energie a počítačové vědy. První z nich se nazývá Cena Henriho Becquerela; pojmenována byla podle francouzského fyzika a také nositele Nobelovy ceny za fyziku z roku 1903 za objev přirozené radioaktivity. Na udílení této ceny se kromě Francouzského velvyslanectví podílí i společnost AREVA, zabývající se jadernou energetikou. Druhou novou kategorií a zároveň tedy pátou poslední, je udělování Ceny Josepha Fouriera. Tou jsou odměňováni čeští studenti doktorského studia za výzkumnou práci v oboru počítačové vědy a informatiky. Cena byla pojmenována podle Josepha Fouriera, francouzského matematika a fyzika, ale také objevitele skleníkového efektu.

Co se týče zájemců o účast, jednotlivé univerzity zasílají přihlášky svých kandidátů každý rok zhruba v polovině května. Ústní prezentace a obhajoby poté probíhají cca od 20. května do začátku června. A vítězové, jako již tradičně, jsou odměněni v prostorách Francouzského velvyslanectví v Buquoyském paláci v Praze koncem června.

Další udílenou cenou, která však nevznikla iniciativou Jean-Marie Lehna, je soutěž o Cenu za inovace Universal Biotech, která je udílena teprve od roku 2009, a to stejnojmennou společností, Universal Biotech. Ta odměňuje společnosti, které působí

na poli biotechnologií, ale hlavně opět také univerzitní vědecko-výzkumné týmy, které bádají v různých oblastech přírodních věd. Hlavním cílem této soutěže je snaha o ocenění společností a mladých vědců na mezinárodní úrovni a dále pak v první řadě jejich projektů, které se týkají nejvýznamnějších novinek a nejnovějších objevů v následujících oblastech:

- Preventivní a léčebná terapie
- Zdravotnická zařízení, nástroje, přístroje, pomůcky a veškerý lékařský materiál
- Lékařské a zdravotnické technologie⁵

Stejně jako u předávání cen předchozích, i v této kategorii jsou projekty prezentovány před a následně hodnoceny odbornou komisí, která je vždy složena ze zástupců státních a soukromých subjektů působících v dané sféře. Všechny projekty jsou posuzovány na základě pěti kritérií:

- Vědecká úroveň a přínos inovativního projektu
- Inteluální úroveň předloženého projektu
- Uskutečnitelnost projektu
- Kvalita vědecko-výzkumného pracovního týmu
- Šance na úspěch na trhu / výhledy stran zájmů investorů⁶

Výherce soutěže obdrží cenu, která může dosahovat až výše 100 tisíc eur. Ta je složena jak z finančního obnosu, tak z personalizované pomoci od společnosti Universal Biotech.

Předávání cen probíhá v druhé polovině roku během fóra Innovation Days v Paříži. Sem je nejen pozván výherce, ale také všichni neúspěšní účastníci soutěže o Cenu za inovace, kteří zde mají jedinečnou možnost ke svému zviditelnění, a to pomocí stánků, posterů či prezentací.

⁵Výzva k zaslání projektů do soutěže o cenu za inovace universal biotech [online]. [cit. 2013-03-04]. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.ifp.cz/Appel-a-projet-Prix-de-l>>

⁶Výzva k zaslání projektů do soutěže o cenu za inovace universal biotech [online]. [cit. 2013-03-04]. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.ifp.cz/Appel-a-projet-Prix-de-l>>

3.5. Konkrétní aktivity univerzitní spolupráce

3.5.1. Frankofonní univerzitní obory

Stejně jako u oceňování mladých českých vědců, i myšlenka vzájemného propojování a utužování česko-francouzských univerzitních vztahů se začala formovat až po Sametové revoluci. Od roku následujícího, tedy od roku 1990, vzniklo postupně šest různých frankofonních univerzitních oborů. Poslední dva vznikly v roce 2005. Jedná se především o obory zaměřující se na oblast řízení, ekonomie, veřejné správy, práva, ale i studium jazyka či automobilového inženýrství. Dalším důležitým společným znakem všech šesti oborů je neustálé prohlubování znalostí francouzského jazyka a snaha o přiblížení francouzské kultury jako takové.

První vzdělávací frankofonní institucí, jejíž součástí je i frankofonní univerzitní obor, je Francouzsko-český institut řízení (l'Institut franco-tchèque de gestion-IFTG). Jedná se o vzdělávací středisko pro dospělé fungující již od roku 1990 při Vysoké škole ekonomické v Praze a zároveň také o jedinou instituci v ČR, která se specializuje na vzdělávání frankofonních manažerů. Její činnost je podporována Francouzským velvyslanectvím v České republice. Hlavním posláním institutu je podpora ekonomické spolupráce mezi Českou republikou a Francií, a to prostřednictvím vzdělávacích programů. Hlavním programem je postgraduální kurz, který umožňuje získat francouzský diplom MAE (Management et Administration des Entreprises, francouzská obdoba MBA) v partnerství francouzských vysokých škol pod vedením Univerzity Jeana Moulina v Lyonu. Po nezbytné jazykové přípravě následuje deset týdnů odborné výuky vedené specialisty z francouzských univerzit a z VŠE. Součástí studijního programu je i minimálně tříměsíční stáž ve vybraném podniku a obhajoba závěrečné práce před česko-francouzskou komisí.

První fakultou, která začala svým studentům nabízet strávení části studia ve Francii a zároveň obdržení diplomu vydávaného příslušnou zahraniční univerzitou, je Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze. Již od roku 1995 se studenti mohou přihlásit do Úvodu do francouzského práva, což je dvouletý kurz, pořádaný ve spolupráci Právnické fakulty UK a Université Panthéon-Assas v Paříži.

Od roku 1998 také funguje při Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze obor Západoevropská studia, konkrétně pak Francouzská specializace. Posluchači

navštěvují kurzy zaměřené na současnou politickou, sociální, ale také kulturní scénu frankofonních států. Důraz je také kladen na moderní dějiny Francie, vývoj česko-francouzských vztahů či postavení Francie v Evropské unii. Hlavními partnery tohoto oboru jsou Université Paris I Panthéon Sorbonne, IEP de Paris a Cefres. Studenti, kteří získají v rámci této specializace padesát kreditů, mají možnost získat na konci magisterského studia Certifikát o absolvování Francouzské specializace.

Čtvrtou fakultou v pořadí, která pro své studenty začala nabízet získání nejen svého, ale i francouzského diplomu, je od roku 1999 Ekonomicko-správní fakulta Masarykovy univerzity v Brně. Tento dvojí diplom nabízí francouzsko-český magisterský studijní program veřejné správy. Tento dvojjazyčný studijní program studentům nabízí přípravu pro působení v oblasti veřejné správy nejen v české, ale i evropské perspektivě. Výuka, probíhající na Masarykově univerzitě, je vedena z poloviny v češtině a z poloviny ve francouzštině a zajišťují ji jak kvalifikovaní pedagogové s Masarykovy univerzity, tak z univerzity partnerské, tedy Université Rennes 1. Absolventi tohoto programu poté mají právo užívat tituly obou univerzit, "inženýr" Masarykovy univerzity a titulu "Master" z Université Rennes 1.

O šest let později, tedy v roce 2005, vznikl další partnerský studijní program. České vysoké učení technické v Praze uzavřelo smlouvu s dvěma zahraničními univerzitami, francouzským partnerem je ENSTA Bretagne v Brestu (obdoba ČVUT v Praze) a druhým partnerem je nizozemská HAN University v Arnhemu. Do magisterského programu Master automobilového inženýrství jsou přijímáni studenti s již ukončeným bakalářským stupněm vzdělání. Výuka v prvním roce studia probíhá na ČVUT v Praze, první semestr druhého ročníku poté na jedné z partnerských univerzit. V posledním semestru studenti absolvují odbornou stáž ve vybraném automobilovém podniku, po jejímž ukončení musí sepsat a obhájit závěrečnou práci. Studenti, kteří si v rámci tohoto programu vybrali partnerskou univerzitu v Bretani, získají kromě českého titulu "inženýr" také francouzský titul "Master".

Posledním oborem je bakalářský obor Francouzský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. Ten vznikl v roce 2005, ale možnost získání dvojího diplomu začal nabízet až o dva roky později. Studenti si během celého studia prohlubují znalosti tří světových jazyků a aplikují je do oblasti administrativy, práva či ekonomie. Vybraní uchazeči studují první dva roky na domácí univerzitě, poslední rok pak stráví na partnerské univerzitě Université Bretagne-Sud v Bretani, kde po vypracování a obhájení závěrečné práce získají i druhý bakalářský

diplom.

3.5.2. Společné francouzsko-české magisterské programy

Myšlenka při vytváření společných (partnerských) francouzsko-českých magisterských programů byla v podstatě stejná jako u frankofonních univerzitních oborů. Nejen utužování znalostí jazyka, ale i snaha o adaptaci na odlišný systém výuky a studia. Prvním odlišujícím se znakem je škála oblastí, kterým se při výuce věnují. Ta je oproti frankofonním univerzitním oborům o něco užší; pět programů nabízí pouze oblasti jazykovědy a techniky. Dalším velice důležitým znakem, který u frankofonních univerzitních oborů neplatil, je možnost absolvování daného programu pouze v magisterském stupni studia. Třetím odlišujícím rysem je získání dvou plnohodnotných diplomů, jeden z domácí a druhý ze zahraniční univerzity. Ne všechny frankofonní univerzitní obory tuto možnost nabízely: studenti nezískali diplom zahraniční univerzity, ale např. jen certifikát potvrzující účast v daném programu. Posledním a nejdůležitějším znakem společných magisterských programů je pobyt a studium na partnerské univerzitě. Studenti frankofonních univerzitních oborů většinou navštěvovali specializované kurzy vedené hostujícími pedagogy ze zahraničních univerzit, avšak povinně na nich strávit část studia nabízely jen dvě. U společných magisterských programů je pobyt na zahraniční univerzitě nezbytnou podmínkou k získání plnohodnotného diplomu.

Prvním programem zaměřeným právě na studium techniky, je program Double Degree Industrial Engineering, který byl vytvořen v roce 2009 partnerstvím Vysokého učení technického v Brně a Arts et Métiers ParisTec, univerzitou v Burgundsku. Jedná se o dvouletý navazující magisterský program, který studenty připravuje na práci v oblasti výrobních technologií, a to hlavně se zaměřením na leteckou výrobu. Ačkoliv se jedná o dvojí diplom nabízený v magisterském stupni studia, studenti jsou vybíráni již ve stupni bakalářském. Úspěšní kandidáti nejprve studují první dva roky obor Strojní inženýrství, a to na univerzitě v Brně. Poslední rok svého bakalářského studia pak stráví ve Francii, kde na dálku komunikují se svými českými učiteli při vypracovávání bakalářské práce. První rok navazujícího magisterského studia tráví studenti opět v České republice, kde pokračují ve studiích oboru Strojírenská technologie, který je

tentokrát veden v angličtině. Na poslední rok se opět vrací do Francie, kde během stáže v odborné firmě dokončí diplomovou práci, která je psána ve francouzštině či angličtině. Po její úspěšné obhajobě absolventi získají dva plnohodnotné inženýrské diplomy.

Další francouzsko-český magisterský program zaměřený na studium techniky vznikl taktéž v roce 2009. Tehdy partnerství Technické univerzity v Liberci a Université Paul Sabatier Toulouse vytvořilo program s možností dvojího diplomu s názvem Inženýrství interaktivních systémů: elektrotechnika a informatika, který je určen všem absolventům bakalářského studia se zaměřením na oblast elektrotechniky a informatiky. První semestr prvního ročníku studenti tráví na partnerské univerzitě, na druhý semestr se pak přesouvají zpět na univerzitu domácí. Druhý ročník studia se odehrává dle preferencí studenta v České republice nebo opět na univerzitě v Toulouse. Jelikož výuka probíhá v angličtině, nutnost francouzského jazyka není nezbytně nutná. Po úspěšném zakončení programu absolventi opět získají inženýrský diplom z obou partnerských univerzit.

V roce 2009 byly vytvořeny na Západočeské univerzitě v Plzni další dva programy: Magisterské studium aplikované elektroniky a embedded systémů a Master strojní inženýrství. První ze zmíněných má coby partnerskou instituci EISEE Engineerig Paris (Ecole Supérieure d'ingénieurs en électronique et électrotechnique), druhý program Ecole centrale Marseille. Jelikož jsou si oba tyto studijní programy velmi podobné, přibližme si pouze první zmiňovaný. Stejně jako u programů předchozích, i zde je samozřejmě nezbytný pobyt a část studia na partnerské univerzitě; konkrétně na EISEE je podmínkou k získání diplomu pobyt třísemestrální, dále pak vypracování a následná obhajoba projektu. Na domácí univerzitě pak studenti tráví poslední rok studií a složí státní závěrečnou zkoušku z vybraných odborných předmětů.

Poslední magisterský program, jehož absolventi získají dvojí diplom, je zaměřený na studium jazyka: Lingvistické teorie a praxe: jazykověda. V roce 2009 vznikl uzavřením partnerství mezi Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích a Université Paris Descartes – Sorbonne. Jeho cílem je vychovat odborníky v oblasti lingvistiky. Studium je koncipováno do dvou let, první rok navazujícího magisterského studia se odehrává v České republice, druhý pak v Paříži. Jelikož celá výuka probíhá ve francouzském jazyce, musí uchazeči doložit jeho znalost minimálně na úrovni C1 Evropského referenčního rámce pro jazyky.

3.5.3. Campus France

Campus France, původně CampusFrance, je francouzská národní agentura zaměřující se společně se svými dalšími pobočkami po celé Evropě, ale i severní Africe, na propagaci francouzského vysokoškolského vzdělávání v zahraničí. Jednou z jejích mnoha poboček je i právě pobočka L'Espace Campus France République tchèque, fungující při Francouzském institutu v Praze a od roku 2011 také při Francouzské Alianci v Brně. Do té se právě díky své orientaci na pomoc při hledání a zprostředkovávání nejen univerzitního a středoškolského studia ve Francii, ale i díky propagování francouzského studijního systému v České republice, soustřeďují další důležité aktivity Vědecké a univerzitní sekce.

Nejdůležitější úlohou Campus France v České republice, zjednodušeně řečeno, je pomoci po všech stránkách studentům, kteří by rádi zahájili svá studia ve Francii. Co se týče vysokoškolského stupně vzdělání, mohou si vybrat v podstatě kteroukoliv vysokou školu či univerzitu, která nabízí příslušný studijní obor, který studenti již studují nebo by studovali v České republice. Co se týče středoškolských studií, nabízí institut program "Rok ve Francii", kde zájemci musí projít výběrovým řízením a poté jsou umístěni na vybranou střední školu, kde regulérně studují jako francouzští studenti.

Avšak Campus France nemá jen toto poslání. Propaguje celkově francouzský vzdělávací systém jako takový, tzn. i francouzské sekce přímo v České republice. Mladším českým uchazečům poskytuje informace o možnosti studia na elitním Francouzském gymnáziu v Praze, které svou organizací a systémem přesně kopíruje systém francouzský. Dále pak podává přehled všech dvojjazyčných česko-francouzských sekcí při gymnáziích, která v České republice existují.

Jak již bylo ale řečeno, hlavním úkolem Campus France v České republice je pomoci studentům s jejich studií ve Francii, a to ve všech aspektech. Na první schůzce vyjádří student veškeré své požadavky a také přání, kterým směrem by se jeho studium ve Francii mělo ubírat. Pokud vše proběhne bez problémů, začíná, ve spolupráci s odpovědným pracovníkem Campus France, hledání a vybírání příslušné univerzity a vhodného oboru, který by co nejvíce korespondoval s požadavky studenta. Jakmile se student pro daný studijní obor rozhodne, začíná vyřizování veškerých administrativních záležitostí, z nichž jsou samozřejmě nejdůležitější zaslání všech nezbytných dokumentů na vybranou univerzitu a následná pomoc při hledání možností financování studia. Nicméně i tady úloha Campus France nekončí. Pokud má student zájem, Campus

France mu ochotně poskytne jakékoliv další informace týkající se pobytu ve Francii jako takového, ať už ohledně dalších poplatků a administrativních záležitostí spojených se studiem, zdravotní péče, ale také o volném čase a studentském životě.

Velice zajímavým projektem Campus France je program "Rok ve Francii", který je nabízen studentům ve věku 15-17 let, resp. žákům 9. tříd základních škol a studentům prvních a druhých ročníků středních škol, kteří již alespoň částečně ovládají francouzský jazyk a chtějí se v něm jen zdokonalit.

Do programu se může přihlásit každý, kdo splňuje následující kritéria: věk 15-17 let, studium na škole zařazené v síti MŠMT a trvalý pobyt v České republice. Dále pak uchazeč zašle potřebné dokumenty a následně se účastní přijímacího pohovoru, u kterého jsou také přítomni jeho rodiče. Během pohovoru, který probíhá individuálně s každým uchazečem, komise prověří nejen jazykovou znalost francouzštiny, ale také celkovou motivaci o studijní pobyt a přihlíží také ke školnímu prospěchu studenta. Po jeho skončení a krátké poradě komise oznámí, zda je uchazeč vhodný pro absolvování studijního pobytu, či ne. V případě, že ano, postupuje studentova přihláška k dalším administrativním záležitostem a celý proces je v podstatě stejný jako u zájemců o univerzitní studium: zajištění příslušné školy, financování studia a u tohoto programu ještě navíc, oproti univerzitním studiím, zajištění ubytování.

3.6. Propagace aktivit Vědecké a univerzitní sekce

Propagace jednotlivých aktivit Vědecké a univerzitní sekce je úzce spjata s aktivitami celého Francouzského institutu. Záleží na tom, z jakého hlediska na ni budeme pohlížet a také na tom, komu by měla být určena. Aktivity určené pro širší a tedy spíše i méně odbornou veřejnost jsou pravidelně prezentovány na webových stránkách Francouzského institutu, konkrétněji pod záštitou vzdělávací spolupráce. Jedná se především o expozice a podílení se na organizaci různých festivalů, vždy ale s odbornou tematikou. Jednotlivé expozice jsou přístupné všem věkovým kategoriím, primárně se ale soustřeďují na mladší generaci, např. na žáky základních škol.

Dalším způsobem propagace aktivit sekce je účast na různých veletrzích, konferencích či debatách, kde jsou propagovány aktivity určené hlavně pro studenty

vysokých škol a univerzit. Jedná se zejména o prezentace aktuálních možností studií či stáží v zahraničí.

Posledním způsobem, jak jsou aktivity sekce přibližovány veřejnosti, je elektronický bulletin. Touto cestou je prezentováno veškeré dění a novinky v oblasti vědy a technologií.

3.6.1. Elektronický bulletin

Elektronický bulletin lze považovat za nástroj propagace aktivit Vědecké a univerzitní sekce a především tedy spolupráce vědecké směrem k odborné veřejnosti. Tento pravidelný dvouměsíčník je určen všem se znalostí francouzského jazyka a zájmem v různých oblastech vědy. Pravidelně své odběratele informuje o všech aktualitách, a to hlavně z oblasti technologií a výzkumu, ale i z univerzitní a vědecké spolupráce v České republice. BE-Česká republika (Bulletin électronique) je možné předplatit zdarma a bez jakýchkoliv závazků, s tím, že nejpozději v den jeho vydání bude předplatitelům doručen elektronickou cestou.

Elektronický bulletin je ve spolupráci Agentury pro šíření technologických informací a Francouzského velvyslanectví vydáván již od roku 1996, a to zcela zdarma. Také se jedná o nejstarší a zároveň nejrozsáhlejší pravidelnou vědeckou publikaci v elektronické podobě ve francouzském jazyce, která je k dispozici pro více než 35 zemí světa. Co se týče týmů, které jednotlivé bulletiny pro danou zemi vytváří, jedná se vždy o odborníky a specialisty v konkrétní oblasti, které se článek věnuje, a i těch existuje nepřehledné množství, jmenujme jen několik z nich: agronomie, elektrotechnika, biologie, životní prostředí, informatika, lékařství a mnoho dalších. Spektrum čtenářů, kterým je bulletin určen, je tedy více, než rozmanité. Odebírat jej mohou lidé bez jakýchkoliv odborných znalostí, tedy čistě ze zájmu, ale i čtenáři se vzděláním na stejné a i vyšší úrovni, jako samotní tvůrci bulletinu.

Podíváme-li se konkrétněji na bulletin vydávaný pro Českou republiku, nalezneme v něm hlavně informace o inovacích a objevech v oblasti univerzitní a vědecké spolupráce hlavně českých institucí. Poslední číslo bulletinu např. informovalo o výzkumu vědců z Centra materiálového výzkumu Vysokého učení technického v Brně, kteří pracují na vývoji fotovoltaických textilií, jinak řečeno na vývoji textilií

generujících elektřinu, nebo také o výzkumu nanodiamantů vědců z Ústavu organické chemie Akademie věd ČR, Českého vysokého učení technického, Ústavu jaderné fyziky AV ČR a Fyzikálního ústavu AV ČR ve spolupráci s kolegy z Belgie a Německa.

3.6.2. Propagace univerzitní spolupráce

Část Vědecké a univerzitní sekce zaměřující se na oblast spolupráce univerzitní, propaguje své aktivity hlavně prostřednictvím již zmíněného Campus France. Právě na internetových stránkách této agentury studenti naleznou kompletní informace týkající se jejich případných studií za hranicemi.

Avšak jsou to i samotné české univerzity, kdo své programy s možností studia ve Francii či dvojího diplomu propaguje, a to nejen opět na svých webových stránkách, ale během tradičních dnů otevřených dveří.

Existuje ale i několik konkrétních příkladů propagace univerzitního vzdělání zaměřeného na francouzský systém. Do roku 2009 existoval veletrh "Étudier en France", který byl pořádán ve spolupráci ČVUT v Praze a Francouzským institutem v Praze, konkrétně právě Campusem France. Jednalo se, po všech stránkách, o poměrně velkou a důležitou událost propagující francouzské vysoké školství a konající se v centru Prahy. Obvykle více než tisíce návštěvníků zde bylo představeno okolo třiceti francouzských vysokých škol a univerzit. Avšak tisíc návštěvníků nemohlo konkurovat třiceti tisícům. Tolik zájemců o studium pravidelně navštěvovalo např. mezinárodní veletrh vysokých škol a univerzit Gaudeamus v Praze a hlavně v Brně. Došlo tedy k dočasnému pozastavení aktivit salonu Étudier en France a zároveň k hledání nových strategií, které by ještě lépe a efektivněji francouzský vzdělávací systém studentům přiblížily. Následně volba padla na Brno, studentské město s ideální polohou, s blízkostí Bratislavy a Vídně. V roce 2011 zde byl vytvořen tzv. "Pavillon France", a to společně Francouzským velvyslanectvím v České republice, na Slovensku a Campus France République tchèque. Je představován právě během veletrhu Gaudeamus konajícího se každý rok na podzim. Úkoly a cíle stanu Pavillon France se nijak zásadně neliší od programu salonu Étudier en France. Podání kompletního přehledu francouzských vysokých škol a univerzit, informace o podmínkách přijetí a i celkového působení a studia na zahraniční škole, to je hlavní náplň práce francouzského pavilonu.

V neposlední řadě existují i další způsoby, jak se o aktivitách univerzitní sekce dozvědět. Jedná se především o propagační materiály, které o možnostech studia ve Francii informují nejen studenty, ale i širší veřejnost. Jmenujme nejen internetové stránky, ale i informační brožury a bulletiny, které poskytují sice méně informací než např. osobní návštěva veletrhu či dané partnerské univerzity, ale zároveň mohou zájemci pomoci utvořit jakýsi počáteční přehled, který je jistě velice cenný při získávání dalších a konkrétnějších informací.

3.6.3. Propagace aktivit sekce směrem k širší veřejnosti

Stejně jako zájemci o univerzitní studium v zahraničí, i široká veřejnost může sledovat kompletní program aktivit Vědecké a univerzitní sekce na webových stránkách Francouzského institutu. Jak již bylo řečeno v úvodu kapitoly o propagaci těchto aktivit, jsou určené v podstatě komukoliv, soustřeďují se však hlavně na nižší věkové kategorie, a to především na žáky základních škol.

Začněme ale s projekty, které jsou určené všem věkovým kategoriím, tedy nejen dětem a studentům se znalostí francouzského jazyka. Ačkoliv se z velké části jedná o aktivity, které jsou určitým způsobem s Francií a její kulturou spojené, znalost tohoto jazyka zde není nutná, neboť je daný program v češtině nebo je vždy zajištěno tlumočení. Jmenujme si několik konkrétních příkladů. Poměrně často Francouzský institut pořádá odborné přednášky a debaty a také hostí zajímavé hosty, kteří se jich zúčastňují. Většinou se jedná o přednášky na rozličná témata. Protože jsou určené lidem s různými stupni vzdělání, ale také zájmy, jejich obsah není nijak zvlášť odborný, tedy nevyžadují nějaké speciální znalosti. Jedná se např. o témata jako architektura, literatura, všeobecně umění; dále ale také např. oblast ochrany zvířecích práv. Právě toto jsou oblasti, které Francouzský institut a vědecká a univerzitní sekce nabízí v roce 2013 veřejnosti.

V první polovině roku 2013 pozvání přijal např. francouzský filosof a biolog Georges Chapouthier, který do Prahy a konkrétně do Francouzského institutu přijel za účelem předání svých znalostí a poznatků v oblasti ochrany a boje za práva zvířat. Jelikož v té době byla v českém překladu vydána jeho kniha *Zvířecí práva*, po přednášce následovala i debata se samotným autorem. V tomto případě přednáška

probíhala ve francouzském jazyce, byl tedy zajištěn překlad.

Lidem se zájmem o umění, konkrétně o architekturu, je v roce 2013 věnován cyklus přednášek "Metamorfózy měst". Jedná se o šest přednášek věnovaných různým tématům, avšak všechny se zabývají francouzskou architekturou. Celý projekt byl vytvořen ve spolupráci Francouzského institutu, Ministerstva kultury ČR a také Školy architektury Akademie výtvarných umění v Praze. Témata jsou různá: architektura a urbanismus Paříže, urbanistická revoluce 21. století a další. Na odbornosti a exkluzivnosti celého projektu dodávají i uznávání francouzští architekti, kteří jednotlivé přednášky vedou.

Velice zajímavou událostí byl i projekt "Vítejte v Maroku", pořádaný ve spolupráci Velvyslanectví Marockého království. Jednalo se o vernisáž litografií dokumentujících návštěvu italské delegace v Maroku roku 1875, událost velkého politického významu. Avšak tato země byla návštěvníkům přiblížena nejen prostřednictvím této symbolické vzpomínky. Historie, geografie, ale hlavně kultura a způsob života Maročanů; to vše návštěvníci mohli blíže poznat např. ochutnávkou marockých specialit.

Poslední projekt by se mohl svou charakteristikou a posláním řadit k těm odbornějším, jelikož jeho hlavním cílem je vzdělávat veřejnost v oblasti ekologie. Jedná se o projekt s názvem "Ekofestival" konající se vždy jednou v roce při příležitosti Světového dne životního prostředí, tedy 5. června. V roce 2012 byl festival pořádán jako již tradičně Zeleným kruhem - Asociací ekologických nevládních organizací a jedním z partnerů byl právě Francouzský institut. Tradičním tématem festivalu je "odpovědná spotřeba" a v roce 2012 přibýlo ještě jedno, a to "rozvojová problematika". V rámci programu celého festivalu se veřejnost blíže seznámila s jednotlivými tématy, stejně tak ale i s činnostmi různých ekologických organizací. I Francouzský institut však přispěl - hlavně pro mladší věkové kategorie připravil hry, testy a kvízy související s probíranými tématy, a to jak v českém, tak francouzském jazyce.

Avšak existuje i celá řada dalších projektů a aktivit, které se snaží veřejnost určitým způsobem poučit a vzdělat, ale např. o něco zábavnější formou. Takové aktivity jsou určeny hlavně pro žáky základních škol, popř. studenty středních škol. Jedná se především o soutěže organizované Francouzským institutem a Francouzským velvyslanectvím České republiky. Jednou z nich je např. soutěž zaměřená na gastronomii, tzv. "Týden s chutí", konající se tradičně na podzim každého roku. Určená je nejen pro žáky základních škol, ale i všem studentům škol středních učící se

francouzštinu, avšak mladších patnácti let. "Týden s chutí" je akcí, která má poměrně dlouhou historii, ve Francii existuje již dvacet let. V současné době je rozšířena nejen v České republice, ale také v Belgii, Švýcarsku a Norsku. Žáci a studenti, kteří se jí účastní, mají za cíl objevovat nové chutě a příchutě, a to kombinací různých kuchyní. Dále se také snaží o propagaci kreativního vaření, tedy přípravy "extravagantních" pokrmů ze surovin, které jsou právě po ruce. Avšak celá tato akce nemá jen tento poněkud výstřední nádech, smysl a cíl má o mnoho prostší. Právě touto zábavnou formou se autoři u mladší generace snaží o propagaci lepší a zdravější výživy, stejně tak jako zdravějších stravovacích návyků.

Další nemálo zajímavou soutěží je soutěž "Frankofonie". Ta je pořádána ve spolupráci Ministerstva zahraničních věcí České republiky, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Francouzského velvyslanectví v ČR a Francouzského institutu v Praze. Je určena všem dětem do patnácti let studujícím francouzštinu. Hlavní náplní soutěže je u žáků nejen snaha o dosažení nejlepšího výsledku, co se týče jazykových znalostí, ale zároveň také předvedení všeobecných znalostí týkajících se celého frankofonního světa.

Těchto soutěží existuje celá řada. Mezi ty méně známé patří např. soutěž zaměřená na studenty vysokých škol, "Le mot d'or" neboli "Zlaté slovo". Jelikož se jedná o testování znalostí nejen francouzského jazyka jako takového, ale především znalostí odborné terminologie, je tato soutěž určena studentům studujícím francouzský jazyk v kombinaci s příslušným odborným předmětem, např. ekonomikou, právem, mezinárodním obchodem apod. Velice specifickou soutěží je i "Olympiades centre-européennes de Sciences Po" tedy "Středoevropská olympiáda organizovaná francouzskými univerzitami politologie". Té se mohou zúčastnit studenti třetích a čtvrtých ročníků gymnázií a jak název napovídá, jsou prověřovány znalosti z oblasti politologie a práva.

Posledním projektem, který určitě stojí za zmínku a prostřednictvím kterého se Francouzský institut snaží lidem přiblížit své aktivity z oblasti vzdělání a vědy, je vzdělávací projekt pro žáky základních a středních škol s názvem "Trvale udržitelný rozvoj, proč?" Tento projekt je jednou z mnoha akcí nadace Good Planet, kterou založil a současně jí předsedá světově uznávaný francouzský fotograf a také velvyslanec dobré vůle za životní prostředí při OSN, Yann Arthus-Bertrand. Na vzniku tohoto projektu se podílelo francouzské Ministerstvo školství a také Ministerstvo životního prostředí a pro

Českou republiku je partnerem Francouzský institut. Hlavním posláním tohoto programu je seznámit mladé lidi s aktuálními environmentálními problémy, a to pomocí expozičních velkoplošných fotografií na konkrétní téma. Každá z fotografií je vždy doplněna příslušným textem, aby studenti byli do problematiky pokud možno co nejvíce zasvěceni. Od roku 2006 vzniklo ještě pět dalších doprovodných fotografických cyklů, a to: trvale udržitelný rozvoj, biodiverzita, energie, voda, les. Ve Francii jsou všechny tyto fotografie do škol distribuovány zdarma, velice často jsou doplněny také o příslušný doprovodný materiál. Stejně tak to funguje i v České republice, kdy všechny tyto cykly zdarma zapůjčí Francouzský institut.

3.7. Dopad aktivit sekce na českou veřejnost

Dopad aktivit Vědecké a univerzitní sekce na českou veřejnost je evidentní. Opět záleží, z jakého hlediska na něj budeme pohlížet, avšak ozvěny v oblasti vědecké a hlavně univerzitní spolupráce nalezneme v podstatě napříč celou Českou republikou. Dá se tedy říci, že rozsah všech těchto aktivit působících na veřejnost je značně rozsáhlý, a to jak z pohledu jejich šíření směrem k neodborné veřejnosti, tak i směrem k veřejnosti odborné, tedy vědcům a studentům.

Výborným příkladem je udílení vědeckých cen mladým českým vědcům, do kterých se každoročně hlásí desítky studentů doktorského studia z celé České republiky. Zde je vidět, že aktivity především vědecké spolupráce jsou velice dobře propracovány, propagovány a následně tedy i efektivně realizovány. O tom svědčí již zmíněný fakt, a to poměrně nemalý počet zájemců z celé země. Avšak počet studentů, kterých se tyto aktivity dotknou nejvíce, je menší; pokud zůstaneme u mladých vědců, již bylo zmíněno, že oceněna jsou pouze první tři místa, to první samozřejmě neštedřeji: stáž ve výzkumné laboratoři v zahraničí. Uveďme si nyní několik konkrétních příkladů těch, na které měly aktivity vědecké spolupráce největší vliv.

První vědeckou oblastí kde jsou ceny udělovány, je chemie. V roce 2012, kdy se ústní prezentace a obhajoby projektů konaly v prostorách Univerzity Pardubice, předsedal odborné komisi Patrick Maestro, vědecký ředitel společnosti Rhodia, s.r.o.

Vítězem byl vyhlášen Michal Kolář z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze, a to za počítačový návrh léčiv s důrazem na halogenované molekuly. Rok předtím, tedy v roce 2011, bylo první místo uděleno Martině Nádherné, taktéž studentce Univerzity Karlovy, která se zabývala výzkumem iontových kapalin.

Studentům farmacie je udělována Cena Sanofi. V roce 2012, kdy komisi předsedal Daniel Scherman, ředitel Sekce chemické a genetické farmakologie a zobrazovacích technik Université Paris Descartes, získala za svůj projekt, jehož prezentace se uskutečnila ve Francouzském institutu v Praze, první cenu Veronika Nováková, studentka Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy Hradec Králové. Taktéž studentovi Univerzity Karlovy v Hradci Králové, ale tentokrát studentovi Lékařské fakulty, byla v roce předchozím, 2011, udělena cena Alberta Schweitzera. Samer Al-Dury si ji odnesl za svůj výzkum jaterních onemocnění.

V roce 2011 byly vytvořeny další dvě kategorie, ve kterých studenti taktéž bojují nejen o finanční odměnu, ale především o odbornou stáž v zahraničí: oblast jaderné energie a počítačové vědy. Již v roce jejich vzniku byla Cena Henriho Becquerela (jaderná energie) udělena Vítězslavu Jarému z ČVUT v Praze za studii o vývoji nových scintilačních materiálů. Cenu v další kategorii pak v tom samém roce předalo Francouzské velvyslanectví a společnost z oblasti informačních technologií, Bull. Získal ji student Fakulty informačních technologií Vysokého učení technického v Brně, Zdeněk Vašíček. Cenou Josepha Fouriera byl oceněn jeho výzkum využití a akcelerace evolučních technik pro návrh číslicových obvodů.

Dopad aktivit spojených se spoluprací univerzitní je na české veřejnosti znatelnější. Jedním z důvodů pro tento fakt by mohla být její historie, resp. to, že kořeny spolupráce univerzitní jsou poměrně hlubší než spolupráce vědecké. Celkově i počet institucí propagující aktivity univerzitní sekce je větší a nabídka rozmanitější. Je tedy logické, že je větší i počet studentů, kterých se tyto aktivity týkají. Již bylo zmíněno několik univerzitních oborů, ať už frankofonních či partnerských česko-francouzských magisterských, tedy programů, které studentům nabízejí možnost těžit z česko-francouzské univerzitní spolupráce nejvíce. Zmiňme si statistiky studentů, kteří se vybraných programů již zúčastnili. Ty se samozřejmě liší právě program od programu, velice záleží na jeho specializaci a celkové náročnosti. Důležitou roli také hraje pochopitelně i rok, ve kterém byla konkrétní univerzitní spolupráce uzavřena. Začneme-li s programy nabízející technické obory, např. program uzavřený ve spolupráci ČVUT

v Praze a ENSTA Bretagne úspěšně absolvovalo od doby jeho vzniku, tedy od roku 2005, 25 studentů. U programu VUT v Brně a univerzity Arts et Métiers Paris Tech je číslo daleko nižší. Jedním důvodem je to, že tento program byl vytvořen o čtyři roky později, tedy v roce 2009 a dále také to, že se jedná o program velice náročný, jelikož francouzská univerzita se řadí mezi tzv. Grandes Ecoles, tedy univerzity patřící ve Francii k těm nejprestižnějším. Jak říká pan profesor Miroslav Píška, koordinátor tohoto programu, v emailu ze dne 17. 3. 2013: „Jedná se o dva originální magisterské diplomy - jeden z Fakulty strojínského inženýrství VUT v Brně a druhý z ENSAM ParisTech, která je zařazena do Grande Ecole - obě školy tudíž tradiční a prestižní. Dva diplomy jsou cennější, ale těžší“. Jelikož mluvíme o spolupráci bilaterální, programu se zúčastňují jak čeští, tak francouzští studenti. Od roku 2009 se programu zúčastnilo a uspělo třináct studentů, z toho však pouze dva čeští. Avšak v roce 2013 by se toto číslo mělo navýšit na čtyři, pokud další dva čeští studenti úspěšně absolvují. Vzdělávací středisko Francouzsko-český institut řízení při VŠE v Praze nabízí postgraduální kurz zaměřený na podnikový management (více v kapitole 3.5.1. Frankofonní univerzitní obory). Jelikož se jedná o spolupráci nejstarší, zúčastnilo se jí tedy i nejvíce studentů, a to všech věkových kategorií. Celkový počet studentů, kteří tento kurz navštívili, je 511. Jejich průměrný věk byl 24 s tím, že nejmladšímu při nástupu do kurzu bylo 21, nejstaršímu naopak 56. U univerzitní spolupráce v oblasti humanitních věd čísla nejsou nijak vysoká. Zhruba pět studentů Fakulty sociálních věd se ročně zúčastní programu Francouzská specializace, avšak jen jako "doplňku" ke svému studijnímu oboru, tudíž příslušný certifikát nezískají. Druhého humanitního oboru, programu Lingvistické teorie a praxe vytvořeného Filozofickou fakultou JU v Českých Budějovicích a Université Paris Descartes - Sorbonne se doposud zúčastnilo pět studentů, z toho tři francouzští a dva čeští.⁷

Zde je tedy vidět, že celkový dopad aktivit oblasti spolupráce univerzitní je větší, než tomu bylo u spolupráce vědecké. Ačkoliv je poměrně těžké říci, zda počty zúčastněných v jednotlivých programech stoupají, či klesají, jisté je, že se jedná o programy prestižní. A právě tato jejich prestiž by měla zaručit, že o tuto meziuniverzitní spolupráci zájem neustále bude.

V poslední řadě nesmíme samozřejmě opomenout i jistý dopad na širší veřejnost, na kterou jsou aktivity Vědecké a univerzitní sekce taktéž namířeny. Pokud

⁷Tyto údaje byly získány na základě elektronické korespondence s koordinátory jednotlivých programů.

se vrátíme k již zmíněné propagaci, konkrétně k expozicím či besedám na rozličná, avšak většinou odborná témata, návštěvníci neubývají. A právě tento neustálý zájem značí určitou kvalitu všech aktivit nabízených veřejnosti, které jsou po všech stránkách pozitivním přínosem pro méně "odborné" posluchače, které je využívají.

3.8. Vývoj a směřování Vědecké a univerzitní sekce do budoucna

Kdybychom se snažili o zpracování historie Vědecké a univerzitní sekce, příliš bychom toho nenašli. Ačkoliv spolupráce v oblasti vědy a česko-francouzského univerzitního vzdělání při Francouzském institutu existuje již od dob založení nejen samotného institutu, ale i otevření francouzského konzulátu v Praze v roce 1897, tedy ještě za dob Rakouska-Uherska, Vědecká a univerzitní sekce jako oficiální "oddělení" institutu vznikla až v roce 2012. Tehdy došlo k jakémusi spojení dvou pomyslných oddělení, resp. byly propojeny mise a poslání sektoru kulturních akcí a spolupráce při Francouzském velvyslanectví v Praze a na druhé straně v podstatě těch samých aktivit, spadající však pod Francouzský institut. Nicméně jak již bylo řečeno, spolupráce mezi oběma zeměmi trvá již mnoho desetiletí a své aktivity a poslání si v podstatě uchovala stejná až dodnes. V minulosti se spolupráce zaměřovala spíše na oblast univerzitní spolupráce, do Prahy přijížděli významní francouzští přednášející a naopak. Postupem času se tato spolupráce začala rozvíjet a začaly se uzavírat první dohody, které jak českým, tak francouzským studentům umožňovaly v rámci příslušných programů strávit studia částečně na dvou partnerských univerzitách atd. A samozřejmě následně došlo i ke zdůraznění aktivit podporujících spolupráci ve vědě. Stejně jako u partnerských univerzitních programů, i v oblasti vědní spolupráce byl uplatněn podobný postup; tedy tvoření programů a jejich propagace a samozřejmě i následné oceňování těch, co se programů úspěšně účastní, tedy vědců.

Avšak aktivity Vědecké a univerzitní sekce, resp. jejich náplň, je stejná, i pokud ji promítneme do blízké budoucnosti. Za primární cíl sekce do dalších měsíců a let lze, jednoduše řečeno, považovat pokračování v dosavadní práci, její utužování a následně pak její rozvíjení. Co si pod tím představit? Například u aktivit spadajících pod Campus

France, jak píše ve svém emailu ze dne 18. 3. 2013 vedoucí informační kanceláře Campus France Barbara Silhan, se žádný velký "převrat" nechystá. Bude se tedy opravdu jednat o ty samé projekty jako doposud, s tím, že bude zintenzivněna jejich propagace. Nejen Campus France, ale i celá sekce si klade za úkol být více "vidět", tedy snažit se propagovat své aktivity co nejefektivnější cestou a přiblížit je co nejširšímu spektru lidí. Když bylo zmíněno rozvíjení dosavadní práce, bylo na mysli hlavně rozvíjení meziuniverzitního dialogu, tzn. vyhledávání stále nových možností spolupráce. Konkrétněji by Vědecká a univerzitní sekce ráda nabídla českým studentům nové, zajímavé programy, prostřednictvím kterých by bylo opět možné získat dvojitý diplom. Jednalo by se hlavně o programy, jejichž obory a zaměření dosud nejsou v rámci česko-francouzské univerzitní spolupráce nabízeny, jako např. možnost získání dvojího diplomu v oblasti architektury, designu, celkově umění. Avšak toto jsou jen příklady. Oborů, na které by se Vědecká a univerzitní sekce ráda zaměřila a začlenila je na svůj "seznam", bychom našli daleko více. Je třeba tedy počkat, co přinese čas. Hlavní poslání pracovníků sekce, zvláště jejího vedoucího, aťšé, jsou dvě: rozvoj a podpora univerzitní a vědecké spolupráce mezi Francií a Českou republikou. Lze tedy předpokládat, že tyto dva body budou dodržovány a nejen mladým lidem, ale i široké veřejnosti budou nabízeny se stejnou a třeba i vyšší intenzitou než doposud.

4. ZÁVĚR

Ačkoliv je Vědecká a univerzitní sekce poměrně "mladým" oddělením, v rámci celého Francouzského institutu hraje velice významnou roli. Ať už se podíváme na statistiky a čísla studentů, kteří se každoročně účastní sekcí nabízených programů či statistiky mladých vědců, kteří se pro změnu zdokonalují prací na odborných projektech. Jelikož se jedná o čísla poměrně vysoká, je tedy zřejmé, že vědecká a univerzitní spolupráce rozhodně nemá zanedbatelný význam.

Její aktivity se začaly české veřejnosti dotýkat již od dob Československa. Začátky, první nesmělé pokusy postupem času upevňovaly své kořeny a proměnily se ve stabilní vzdělávací instituci pro studentskou a odbornou veřejnost nejen s frankofonním zaměřením. Ačkoliv z těchto aktivit nejvíce těží právě studentská a odborná veřejnost, nemalá část z nich byla zaměřena i na veřejnost neodbornou.

Díky velice dobře rozvinuté vědecké spolupráci dochází již mnoho let k oceňování mladých českých vědců, a to nejen po materiální stránce. Velice důležitý je přínos i v podobě osobnostní seberealizace, tedy neustálého zlepšování vlastních možností v domácím a především v zahraničním prostředí.

Univerzitní spolupráce Vědecké a univerzitní sekce má bezpochyby větší význam. Svědčí o tom množství meziuniverzitních dohod a specializovaných programů, kterých je daleko více, než u spolupráce vědecké. I přesto však, hlavně díky programu PHC Barrande a udělování cen mladým vědcům, spolupráce v oblasti vědy nabírá stále více na významu.

Studentům vysokých škol a univerzit je všeobecně doporučováno - mnohdy se to od nich očekává - strávit část svých studií v zahraničí, popř. odjet na zahraniční pracovní stáž. V dnešní době se to bere skoro jako samozřejmost, nabídka je obrovská. Není však už pravidlem, že domácí univerzity své studenty na tyto důležité životní kroky precizně připraví, ať už mluvíme o podání ucelených informací či jakékoliv jiné pomoci. Vědecká a univerzitní sekce nejen že vytváří programy, kterých se studenti účastní, zároveň jim je ale připravena podat pomocnou ruku při řešení jakýchkoliv problémů.

Je více než zřejmé, že Vědecká a univerzitní sekce Francouzského institutu v Praze hraje v oblasti vzdělávání velice významnou roli. Komu všemu jsou její aktivity

určené již zmíněno bylo, ještě jednou si však můžeme připomenout, že se jedná o spektrum tak široké, že z nich může těžit opravdu kdokoliv a nebude to na něj mít jiný, než pozitivní vliv. Ať už se bude jednat o studium dvojího diplomu, odborný výzkum a následně jeho případné ocenění nebo jen o účast v jazykové soutěži. To vše a mnohem víc bude mít pro všechny, kterých se to bude týkat, obrovský přínos, který každý bude moci zúročit dle svého.

RÉSUMÉ

Le premier Institut français à Prague a été inauguré en 1920 par l'historien français de la Bohême qui est aussi fondateur de l'Institut des Etudes Slaves à Paris, Ernest Denis. L'institut a suivi les pas du programme de l'Alliance française qui a été présente à Prague depuis 1886. Entre deux guerres mondiales l'Institut est devenu une université avec des sections littéraires, juridiques et scientifiques.

Pourtant les accords de Munich et puis l'occupation de Prague pendant la seconde guerre mondiale qui a eu des répercussions négatives pour l'Institut, qui a été obligé, en 1951, de fermer ses portes.

Après la Révolution de Velours, l'Institut a retrouvé sa vitalité, et a vu l'inauguration de ses nouveaux locaux en 1993, toujours au Štěpánská à Prague 1.

L'Institut français de Prague a plusieurs missions et services. En plus du Pôle linguistique et éducatif, Pôle livre et du Pôle audiovisuel, on trouve également le Pôle scientifique et universitaire qui occupe la place la plus importante. Malgré le fait qu'il s'agisse d'un nouveau département, les relations franco-tchèques dans le domaine universitaire et scientifique ont vu la lumière du jour il ya de cela longtemps.

Le Pôle scientifique et universitaire a pour objectif principal de renforcer et soutenir la participation de la France à la formation des étudiants tchèques et de développer les échanges scientifiques entre la France et la République tchèque. La mission mentionnée auparavant s'effectue grâce à la mobilité des étudiants tchèques vers la France et à la participation dans les programmes spécialisés.

Il existe quatre axes principaux autour desquels les missions du Pôle s'articulent :

- l'intensification des échanges et de la coopération scientifique et technologique bilatérale et multilatérale,
- le suivi des politiques de recherche et de développement, ainsi que de l'actualité scientifique et technologique,
- la promotion de l'offre de formations de l'enseignement supérieur en France et le développement du cursus franco-tchèques,

- la dynamisation des flux des étudiants entre la France et la République tchèque.

Le fonctionnement du Pôle est distingué dans deux domaines: la coopération scientifique et technologique et la coopération universitaire. Tous les deux se concentrent sur les activités individuelles.

La coopération scientifique et technologique s'oriente vers deux activités essentielles: le programme PHC Barrande et les prix récompensant de jeunes chercheurs tchèques.

Le Partenariat Hubert Curien Barrande a pour objectif le développement des échanges scientifiques et technologiques entre les laboratoires de recherche des deux pays dans tous les domaines. Les prix scientifiques sont destinés aux chercheurs qui participent aux recherches intéressantes et innovations dans cinq catégories: la chimie, la pharmacie, la médecine, les sciences computationnelles et les sciences nucléaires.

La coopération universitaire développe trois axes: les filières universitaires francophones, les programmes des Masters franco-tchèques en partenariat et l'Espace Campus France République tchèque. Actuellement, six universités offrent les filières francophones couvrant les domaines de la gestion, l'économie, l'administration publique, les sciences humaines, le droit et le génie automobile. Les Masters franco-tchèques sont plus spécialisés, ils offrent le double diplôme et il n'est possible de les étudier qu'en master. L'Espace Campus France République tchèque, qui promeut l'enseignement supérieur français à l'étranger, s'adresse aux étudiants qui désirent poursuivre leurs études en France (le choix de l'université, le financement des études etc).

La promotion des activités du Pôle est large. Le Bulletin Electronique est une publication bimestrielle qui offre les actualités concernant le domaine scientifique et technologique. Les activités de la coopération universitaire sont présentées surtout sur les sites internet des établissements particuliers ou pendant les foires consacrées à l'enseignement supérieur.

Le grand public tchèque peut être informé des activités et des nouvelles du Pôle par plusieurs moyens. Ce sont surtout des expositions ou des débats grâce auxquels le public peut apprendre plus sur le monde franco-tchèque.

L'influence et l'impact du Pôle sur la société tchèque est évident; ce sont non seulement les étudiants qui participent aux compétitions consacrées à la francophonie, mais surtout les statistiques des étudiants ou chercheurs qui profitent de programmes

particuliers (les filières francophones, les Masters, les prix scientifiques etc.). L'étendue de ses activités est si grande qu'elles touchent presque tout le monde qui s'intéresse au domaine scientifique, universitaire ou à la francophonie. Cependant malgré ces statistiques positives, il y a toujours des projets et des innovations pour l'avenir.

POUŽITÉ ZDROJE

Tištěná literatura:

- [1] *Coopération bilatérale franco-tchèque en matière de recherche et d'enseignement supérieur*. Interní dokument Vědecké a univerzitní sekce Francouzského institutu v Praze.
- [2] *Fiche de synthèse CampusFrance République tchèque*. Interní dokument Campus France Česká republika.
- [3] HNILICA, Jiří. *Francouzský institut v Praze: mezi vzděláním a propagandou*, Praha, Karolinum, 2009

Rozhovory:

- Rozhovor se slečnou Barbarou Silhan, odpovědnou pracovnící Campus France v České republice, České Budějovice, 28.6. 2012
- Rozhovor se slečnou Barbarou Silhan, odpovědnou pracovnící Campus France v České republice, Praha, 7.2. 2013
- Rozhovor s p. Rachidem Makhloufím, atašé pro vědu a vysoké školy, Praha, 7.2. 2013

Zdroje na základě elektronické komunikace:

- Barbara Silhan, email. 28.1. 2013
- Barbara Silhan, email. 29.1. 2013
- Rachid Makhloufi, email. 30.1. 2013
- Jonathan Banigo, email. 5.2. 2013
- Jonathan Banigo, email. 6.2. 2013
- Jonathan Banigo, email. 7.2. 2013
- Barbara Silhan, email. 12.2. 2013
- Jonathan Banigo, email. 24.2. 2013
- Jonathan Banigo, email. 1.3. 2013
- Jonathan Banigo, email. 5.3. 2013
- Barbara Silhan, email. 5.3. 2013
- Barbara Silhan, email. 9.3. 2013
- Barbara Silhan, email. 13.3. 2013

Barbara Silhan, email. 15.3. 2013
Miroslav Piška, email. 17.3. 2013
Vladka Karetová, email. 18.3. 2013
Gabriela Achtenová, email. 18.3. 2013
Barbara Silhan, email. 18.3. 2013
Jaroslav Nosek, email. 18.3. 2013
Eliška Tomalová, email. 18.3. 2013
Ondřej Pešek, email. 19.3. 2013
Rachid Makhloufi, email. 20.3. 2013
Jonathan Banigo, email. 25.3. 2013

Internetové zdroje:

Francouzský institut v Praze:

www.ifp.cz/Historie (2013-03-27)
<http://www.ifp.cz/Vedecka-a-univerzitni-spoluprace> (2013-02-27)
<http://www.ifp.cz/Appel-a-projet-Prix-de-l> (2013-03-04)
<http://www.ifp.cz/Prix-Albert-Schweitzer-2013>
<http://www.ifp.cz/-Programme-Un-an-en-France-?lang=cs>
<http://www.ifp.cz/Recrutement-pour-2013-2014,2657>
<http://www.ifp.cz/spip.php?page=recherche&recherche=voda>
<http://www.ifp.cz/Presentation-du-projet>
<http://www.ifp.cz/Ekofestival-2012>
<http://www.ifp.cz/Bienvenue-au-Maroc>
<http://www.ifp.cz/Georges-Chapouthier-Droits-de-l>
<http://www.ifp.cz/Presentation-du-projet>

Campus France:

<http://www.campusfrance.org/fr/evenement/republique-tcheque-2011-salon-international-gaudeamus-et-rencontres-institutionnelles>
<http://www.republiquetcheque.campusfrance.org/cs/node/15801>
<http://www.republiquetcheque.campusfrance.org/cs/node/15796>
<http://www.republiquetcheque.campusfrance.org/cs/Rubrique/campusfrance>
<http://www.republiquetcheque.campusfrance.org/cshttp://www.ifp.cz/-Programme->
<http://www.republiquetcheque.campusfrance.org/cs/node/18171>

<http://www.avcr.cz/sd/novinky/oblast-II/130114-diamantove-nanosondy-neznicitelne-svetlem.html>
<http://jdi.na.vutbr.cz/studenti/uspesni-studenti-f22099/student-informatiky-na-vut->
http://www.bulletins-electroniques.com/coordonnees/be_republiquetcheque.htm
http://www.france.cz/?utm_source=najisto.centrum.cz&utm_medium=referral
<http://www.gaudeamus.cz/?id=vystavovatele%2Fhistory&mf=5000147>
<http://www.france.cz/Vysledky-udileni-vedeckych-cen-za-rok-2012>

<http://www.bulletins-electroniques.com/emailix/abonnements.htm>
<http://www.bulletins-electroniques.com/actualites/72356.htm>
<http://www.bulletins-electroniques.com/coordonnees.htm>
<http://www.bulletins-electroniques.com/decouvrir.htm>
<http://www.bull.cz/about-bull/usr/pdf/Oznameni.pdf>
<http://www.ledeveloppementdurable.fr/eau/>
http://cs.wikipedia.org/wiki/Joseph_Fourier

<http://www.fsv.uk.cz/>
<http://jdi.na.vutbr.cz>
<http://www.vscht.cz>
<http://fsv.cuni.cz>
<http://iftg.vse.cz/>